

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

ที่ สค ๑๙๗ /๒๕๕๘

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเกี่ยวกับหนังสือร้องเรียน

ผู้อุทธรณ์ : นางสาว ก. [REDACTED]

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ดำเนิน

[REDACTED] มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ กันยายน ๒๕๕๓

ถึงผู้ตรวจการแผ่นดินขอหนังสือร้องเรียนกรณีที่ผู้อุทธรณ์ถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้รับไว้พิจารณาเป็นเรื่องร้องเรียนที่ ๑๖๔๙/๕๒ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๒

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พพ ๐๘/๑๙๒๑ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ถึงผู้อุทธรณ์ว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของผู้ตรวจการแผ่นดิน ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของผู้อุทธรณ์ประกอบกันแล้ว การให้หรือการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการร้องเรียน ได้แก่ ชื่อของผู้ร้องเรียนและสำเนาหนังสือร้องเรียนจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยแก่ผู้ร้องเรียนหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดตามมาตรา ๑๕ (๙) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับข้อมูลข่าวสารดังกล่าว มาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้บัญญัติไว้เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ขอให้เปิดเผยเป็นข้อมูลข่าวสารที่

หน้า ๒ ใน ๔ หน้า

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๗ /๒๕๕๘

ผู้ร้องเรียนไม่ประสงค์ให้เปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียนต่อผู้อื่น โดยปกปิดชื่อผู้ร้องเรียนและข้อความในส่วนที่สามารถระบุตัวตนของผู้ร้องเรียนได้ สำหรับหลักฐานประกอบการร้องเรียน ได้แก่ สำเนาใบเสร็จรับเงินค่าขยะมูลฝอย พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ มิใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หรือมีเหตุเข้าข้อยกเว้นมิให้เปิดเผย จึงอนุญาตให้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าว

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของรัฐบาล ผู้ติดตามคณะกรรมการและผู้ร้องเรียน ดำเนินการตามที่ได้ระบุไว้ในหนังสือดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานผู้ติดตาม ดำเนินการตามที่ได้ระบุไว้ในหนังสือดังกล่าว แต่ยังไม่ได้รับการตรวจสอบจากคณะกรรมการฯ แต่ยังคงดำเนินการต่อไป

ได้ถูกกล่าวหาจากผู้ร้องเรียนซึ่งร้องเรียนไปยังสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตาม เรื่องร้องเรียน ที่ ๑๖๙/๕๒ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ โดยกล่าวหาว่า ผู้อุทธรณ์กระทำการทุจริต ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ซึ่งผู้อุทธรณ์ได้ชี้แจงต่อผู้บังคับบัญชาแล้ว และกรณีดังกล่าวที่ได้รับการตรวจสอบ จากคณะกรรมการตรวจสอบของจังหวัดปราจีนบุรี ปรากฏว่าผู้อุทธรณ์มิได้กระทำการทุจริต แต่อย่างใด การร้องเรียนดังกล่าวสร้างความเสียหายต่อชื่อเสียง และทำให้เพื่อนร่วมงานตลอดจนผู้บังคับบัญชา เข้าใจผิดผู้อุทธรณ์ เพราะหนังสือร้องเรียนดังกล่าวได้กล่าวหาผู้อุทธรณ์ตลอดจนกล่าวอ้าง พฤติกรรมในการกระทำการทุจริตว่า ผู้อุทธรณ์ได้กระทำการทุจริตอย่างไร เมื่อได้ ซึ่งการกล่าวอ้างดังกล่าวนั้นได้รับการตรวจสอบจากคณะกรรมการในระดับจังหวัดแล้ว ปรากฏว่าไม่เป็นความจริง ผู้อุทธรณ์เห็นว่าการร้องเรียนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐเป็นเรื่องปกติ เป็นสิทธิอันพึงกระทำได้ แต่การร้องเรียนไม่ควรเป็นลักษณะของการใส่ร้ายกลั่นแกล้ง การร้องเรียนดังกล่าวได้ระบุชื่อผู้อุทธรณ์ หรือพาดพิงบุคคลที่สาม ดังนั้น การร้องเรียน ดังกล่าวจึงเข้าข่ายความผิดกฎหมายอาญา ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๓ ถึงผู้ติดตาม ดำเนินการและผู้ติดตาม ดำเนินการตามที่ได้รับไว้พิจารณาเป็นเรื่องร้องเรียนที่ ๑๖๙/๕๒ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ สำนักงานผู้ติดตาม ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ ผู้อุทธรณ์ร้องขอ ยกเว้นชื่อและข้อความในส่วนที่สามารถระบุตัวตนของผู้ร้องเรียนได้ ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์ คำสั่งสำนักงานผู้ติดตาม ดำเนินการและผู้ติดตามที่มิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

หน้า ๓ ใน ๔ หน้า

คำนิจฉัย ที่ สค ๒๑ /๒๕๕๘

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการฯ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือ ที่ ผพ ๐๗/๓๑ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ถึงประธานกรรมการฯ ว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของผู้ขอข้อมูลประกอบกันแล้ว การเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน ได้แก่ ชื่อของผู้ร้องเรียน และสำเนาหนังสือร้องเรียนจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยแก่ผู้ร้องเรียน หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับในเรื่องนี้ผู้ร้องเรียนไม่ประสงค์ให้เปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียนต่อนบุคคลอื่น จึงอนุญาตให้เปิดเผยสำเนาหนังสือร้องเรียนโดยปกปิดชื่อผู้ร้องเรียนและข้อความในส่วนที่สามารถระบุตัวตนของผู้ร้องเรียน ได้ตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และอนุญาตให้เปิดเผยข้อมูลในล้วนของเอกสารประกอบการร้องเรียน คือ สำเนาใบเสร็จรับเงินค่าขยะมูลฝอย

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ ชื่อผู้ร้องเรียนและข้อความที่ทำให้ทราบชื่อผู้ร้องเรียนในหนังสือร้องเรียนกรณีที่ผู้อุทธรณ์ถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้รับไว้พิจารณาเป็นการร้องเรียน การกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่า การเปิดเผยอาจจะทำให้ไม่มีผู้ให้ข้อมูลหรือเบะแสแก่ทางราชการเกี่ยวกับการกระทำการผิดกฎหมาย ซึ่งจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทิภพ หรือไม่อาจสำเร็จตามตามวัตถุประสงค์ได้ ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอจึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่มิอาจเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

 หัวหน้าคณะกรรมการที่ ๓

(นายสมยศ เชื้อไทย)

หน้า ๔ ใน ๔ หน้า

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๙ /๒๕๕๘

กรรมการ

(นายธรรมรักษ์ การพิคิษฐ์)

กรรมการ

(นายอีกหาญ โตมรศักดิ์)

กรรมการ

(นายสุพจน์ ไพบูลย์)

กรรมการ

(นายวรเจตน์ ภาครัตน์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์)